

7/2945 -3-
479

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI :KDD.SÖ.1-02/ 4096
KONU:Yazılı soru önergesi

.../12/2000

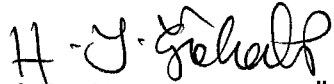
ARALIK 2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 20.11.2000 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/2945-7427/18617 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen Adana Milletvekili Sayın Yakup Budak'a ait 7/2945-7427 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKLER:

EK - 1 Görüş (1 adet - 2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Yakup BUDAK
Adana Milletvekili

Esas No : 7/2945-7427

Türkiye Cumhuriyeti 57'ci hükümeti 01.12.1999 tarihli 99/13758 sayılı Bakanlar Kurulu kararında; "T.C. Ziraat Bankası mevzuatına göre 2000 yılı başından itibaren kuru tarlada 900 Da., sulu tarlada 300 Da., örtü altı tarımda 24 Da., tarla sebzeçiliğinde 100 Da., meyvecilikte 100 Da., büyük baş besicilikte 100 baş, küçük baş besi ve yetiştiricilikte 500 baş, yumurta ve broiler tavukçuluğunda 20.000 adet kapasitedeki işletmeler küçük ve orta ölçekli işletme sayılıp, düşük faizle kredi verileceği" belirtilmiştir.

Böylece belirtilen bu ölçülerin üzerindeki zirai işletmelerin kredi faiz oranları yüksek tutulmaktadır.

Soru 1) Bu farklı ve ayrıcalıklı uygulama değil midir?

Cevap 1) T.C.Ziraat Bankası, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kararname hükümlerine göre, tarım kesimine finansal destek sağlamak ve diğer her türlü Bankacılık hizmetlerini yerine getirmekle görevlendirilmiştir. Bu görevini Kalkınma Plan ve Programlarında öngörülen ilke, hedef ve öncelikler de dikkate alınmak suretiyle çeşitli kanun, kararname ve protokoller gereği açılan kredilerle yürütmektedir.

99/13758 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ekonomik faaliyetleri münhasıran küçük ve orta boy tarımsal işletmelerin işletilmesinden ibaret olan üreticilere, Ziraat Bankası'nca açılacak tarımsal kredilere her ay için önceki üç aylık dönem süresince oluşan, Hazinece ihale yöntemiyle ihraç edilen, 12 ay ve/veya 12 aya en yakın vadeli devlet iç borçlanma senetleri yıllık bileşik ortalama faizin %5 fazlası olarak hesaplanan gösterge faiz oranından aşağı olmamak üzere Ziraat Bankası Yönetim Kurulu'nca belirlenecek faiz oranının uygulanması öngörülmektedir.

Buna göre, söz konusu kararname kapsamında açılan kredilere uygulanan faiz oranları; Kasım 2000 ayında, küçük ve orta boy işletmeler için %39, sözleşmeli üretim için %45 olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan; Ziraat Bankası'nca, 99/13758 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında kredilendirilmesi mümkün olmayan büyük ölçekli ve/veya tarım dışı faaliyeti bulunan üreticilere de kredi kullandırılabilmesini teminen, Bankanın 09.03.2000 tarih ve 160 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kaynak maliyetlerinden az olmamak üzere, her ay yeniden belirlenecek faiz oranı üzerinden kredi açılabilmesi imkanı da getirilmiştir. Nitekim; Kasım 2000 ayında büyük ölçekli işletmeler için uygulanan tarımsal kredi faiz oranı %50'ye düşürülmüştür.

Soru 2) Bu uygulama, ülkemizde tarımın büyük sıkıntılarından biri olan arazi ve işletmelerin parçalanması sonucunu doğurmayacak mıdır?

Cevap 2) Sosyo-ekonomik faktörler nedeniyle kıt kaynakların daha rasyonel kullanımını hedefleyen 99/13758 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereği Ziraat Bankası'nca 2000 yılında açılacak tarımsal kredilerle ilgili olarak işletme büyüklüğü tanımı yapılmasına gerek duyulmuş, bu kapsamda kredilendirilecek işletmelerin kapasiteleri Banka ve Hazine Müsteşarlığı'nca düzenlenen protokolle belirlenmiştir.

Ülkemizde bulunan işletmelerin büyük kısmının söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında kredilendirilebilmesi amacıyla; işletmelerin arazi varlığı, hayvan sayısı, işletmede çalışan iş gücü varlığı, işletmenin birim değeri, aktif sermaye, işletme masraflarının toplamı, işletme geliri, işletme net geliri ve kar gibi farklı yöntem ve ölçütler kullanılarak kapasiteler belirlenmiştir.

Bankaca yapılan bu tanımlama Bakanlığımız tarafından da olumlu karşılanmamış ve kapasitelerin değiştirilmesi doğrultusunda 10 Nisan 2000 tarihinde Bankaya yazı yazılarak bu konudaki Bakanlık görüşümüz bildirilmiştir. Kararnameye göre kredilendirilmesi mümkün olmayan büyüklükteki işletmelere, yaptığımız girişimler doğrultusunda, bankanın kaynak maliyeti dikkate alınarak kredi sağlanmıştır.

Soru 3) Mevcut kredilendirme sistemi ile zaten zor günler yaşayan tarım işletmeleri ilgili Kararname ile daha da mağdur edilmeyecek midir?

Cevap 3) Uygulanan politikalarla kredi faiz oranları ortalama %60'lardan önemli ölçüde düşürülerek %39'lara inmiştir. Bilindiği gibi tarımsal kredi faizleri basit faiz olup, ticari faiz oranları ile karşılaştırıldığında önemli derecede düşük olduğu görülmektedir.

Soru 4) Yukarıda zikredilen Kararname ile kaç küçük ve orta ölçekli işletme kredi almıştır?

Cevap 4) Belirlenen kapasitelerle tarımsal işletmelerin %90'ından fazlasının bu kapsamda kredilendirilmesine olanak tanınmış olup, Eylül 2000 tarihi itibarıyla Ziraat Bankası'nca açılan tarımsal kredilerin %98'i küçük ve orta boy tarımsal işletmelere açılmıştır.